

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNIH OSOBA BAKOVIĆI

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2220-6/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	NADLEŽNI POSLOVI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U FBiH	10
5.1	INDIVIDUALNI PLAN USLUGA I PLANIRANJE USMJERENO NA OSOBU	10
5.2	SREDSTVA PRINUDE	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	11
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
7.1	BILANS USPJEHA	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.1.1	Finansijski prihodi	13
7.1.1.2	Ostali prihodi.....	13
7.1.1.3	Prihodi od usklađivanja ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	14
7.1.2	Rashodi.....	14
7.1.2.1	Poslovni rashodi	14
7.1.3	Finansijski rezultat.....	18
7.2	BILANS STANJA.....	19
7.2.1	Stalna sredstva	19
7.2.2	Tekuća sredstva.....	22
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	22
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	22
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	22
7.2.3	Kapital.....	23
7.2.4	Obaveze i razgraničenja.....	24
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	24
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	25
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	25
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	25
8.	JAVNE NABAVKE	26
9.	SUDSKI SPOROVI.....	27
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	27
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	29
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	30
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	32
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda).....	33
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine.....	35

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (u daljem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH iz 2008. godine osnovani su JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica - Drin i Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići. Zavodi su do 1994. godine bili jedna ustanova, kada se izdvojio Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići. Zavodi nisu poduzimali aktivnosti na izradi diobenog bilansa. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, kao resorno ministarstvo, imenovalo je komisiju za izradu diobenog bilansa u 2015. godini, čiji je zadatak bio da utvrdi kriterije diobe, na osnovu kojih bi se proveo postupak izrade i dao prijedlog Ministarstvu i nadležnim tijelima upravljanja i nadzora oba zavoda na daljnje postupanje. Do momenta obavljanja revizije nisu okončane aktivnosti na izradi diobenog bilansa između zavoda (tačka 7.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske

izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Zavoda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Zavoda ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Zavoda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Zavod prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo

ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu ažuriranja i donošenja pravilnika i drugih internih akata u skladu sa COSO modelom i navedenim propisima, a u dijelu procjene rizika, sačinjavanja strategije upravljanja rizicima i mape procesa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	Tačka 4.
2.	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Zavodu sistematizirati radna mjesta na način da se obezbijede standardi za obavljanje djelatnosti, propisani Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, te popuniti odgovarajući broj stručnih radnika.	Tačka 4.
3.	Sačiniti planove usmjerene na osobu i individualne planove usluga za sve korisnike, a izvještaje o njihovoj realizaciji dostavljati nadležnim centrima za socijalni rad.	Tačka 5.1.
4.	Donijeti interne procedure kojima bi se definirala jedinstvena metodologija izrade finansijskog plana, kao i procedure koje bi osigurale praćenje realizacije planiranih aktivnosti.	Tačka 6.
5.	Usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati na način propisan Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.	Tačka 7.1.1.3
6.	U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin okončati aktivnosti na izradi diobene bilanse, kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže Zavod.	Tačka 7.2.1.
7.	Nastaviti poduzimati sve zakonom propisane mjere u cilju naplate potraživanja od kupaca.	Tačka 7.2.2.3
8.	Uskladiti iskazani osnovni kapital Zavoda u poslovnim knjigama sa osnovnim kapitalom iskazanim u sudskom registru.	Tačka 7.2.3.
9.	Popisom utvrditi stvarno stanje svih obaveza, te sačiniti popisne liste stalnih sredstava na osnovu kojih se može izvršiti usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	Tačka 7.2.5.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Finansijski plan Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići za 2020. godinu;
- Zakon o ustanovama;
- Zakon o javnim nabavkama BiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH;
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom FBiH;
- Pravila Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići je javna ustanova u vlasništvu Federacije BiH, koja egzistira od 1. 1.1994. godine. Status Zavoda regulisan je usvajanjem Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH¹ koji je donio Parlament FBiH². Navedenim zakonom je definisano da isti predstavlja osnivački akt na osnovu kojeg je izvršen upis Zavoda u sudski registar. Rješenjem Općinskog suda u Travniku³. Osnivač Zavoda je Parlament FBiH.

U skladu sa Pravilima Zavoda usvojenim 12. 12. 2008. godine kao i dopunom Pravila od 19. 5. 2012. godine, osnovna djelatnost Zavoda je socijalno i zdravstveno zbrinjavanje, psihosocijalna rehabilitacija, osposobljavanje za samostalni život i rad prema preostalim sposobnostima i sklonostima, provođenje radnih i okupacionih aktivnosti odraslih osoba sa invaliditetom sa smetnjama u psihičkom razvoju umjerenog, težeg i teškog stepena, osoba sa kombinovanim smetnjama kao i osoba kod kojih je završeno liječenje u zdravstvenim ustanovama, a iz određenih razloga ne mogu se vratiti u svoju raniju socijalnu sredinu i po mišljenju ljekara mogu boraviti u Zavodu. Zdravstveno zbrinjavanje korisnika vrši se kroz pružanje usluga isključivo primarne zdravstvene zaštite, u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju. Također, Zavod pruža usluge nedovoljno duševno razvijenim osobama, koje iz određenih socijalnih razloga ne mogu boraviti u svojoj ranijoj socijalnoj sredini, kao i osobama sa duševnim smetnjama koje su posljedica starenja. Na produženi boravak i liječenje primaju se odrasle osobe, muškog i ženskog spola, starije od 18 godina života.

Zavod se može pored osnovne djelatnosti, baviti i dopunskom djelatnošću koja se odnosi na proizvodnju i prodaju hrane na vlastitim farmama, proizvodnja i prodaja određenih proizvoda u vlastitim radionicama u sklopu radno-okupacione terapije i dr.

Organ upravljanja je Upravni odbor imenovan Rješenjem Ministra Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministar) 26. 7. 2018. godine uz saglasnost Vlade FBiH u sastavu: Harun Pašalić (predsjednik) i članovi Katarina Slomo, Salih Softić, Mario Kapetanović, Dijana Hadžijusufović.

Zavodom rukovodi direktor Stanić Branko, koji je nakon provedene procedure, odlukom Upravnog odbora 22. 5. 2019. godine imenovan za direktora na period od četiri godine, a na osnovu Odluke o davanju prethodne saglasnosti Vlade FBiH 18. 4. 2019. godine.

Organ kontrole u Zavodu je Nadzorni odbor imenovan Rješenjem Ministra 26. 7. 2018. godine uz saglasnost Vlade FBiH u sastavu: Edina Bunić (predsjednik) i članovi Marinela Marić Šako i Emira Mušanović

Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH je definisano da nadzor nad stručnim radom Zavoda vrše Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, svako u okviru svoje nadležnosti. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalno ministarstvo zdravstva odnosno Komisija za zaštitu ljudskih prava osoba sa duševnim smetnjama koju čine predstavnici oba ova Ministarstva vršili su stručni nadzor nad radom ustanove.

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu (u nastavku: Pravilnik) koji je donio Upravni odbor 23. 12. 2019. godine i kojim su sistematizovana radna mjesta za 186 izvršilaca. Na 31. 12. 2020. godine bilo je 140 zaposlenih.

Sjedište Zavoda je Bakovićima, Bakovići bb, Općina Fojnica.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

¹ „Sl. novine FBiH“ broj 31/08 i 27/12

² Na sjednici Predstavničkog doma broj 01-02-271/08 od 29.05.2008.g. i Dom naroda od 18.09.2007.g.

³ Rješenje broj 051-0-Reg-09-000058 od 01.09.2009. godine

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do juna 2021. godine sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijesti o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uspostavljene su odgovarajuće kontrolne aktivnosti u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa koje se odnose na pravovremeno donošenje finansijskog plana, zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima, isplate naknada za topli obrok i prevoz zaposlenika, te provođenja postupaka javnih nabavki u skladu sa zakonskim propisima.
- 2) Radno vrijeme zaposlenih je usklađeno sa propisanim sedmičnim fondom sati u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu Zavoda.
- 3) U 2020. godini nije bilo zapošljavanja osoba na radna mjesta za koja nemaju odgovarajuću stručnu spremu, kao i zapošljavanje većeg broja izvršilaca na određena radna mjesta od broja izvršilaca utvrđenog Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
- 4) Upravni odbor je osigurano pravovremeno donošenje Finansijskog plana Zavoda
- 5) Zavod je sačinio Pravilnik o načinu korištenja sredstava reprezentacije, kako bi se osiguralo njihovo transparentno trošenje.
- 6) Upravni odbor je u 2021. godini donio Izmjene Pravilnika o plaćama i naknadama i drugim materijalnim pravima zaposlenika Zavoda, kojima je naknada za topli obrok utvrđena u iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- 7) Naknade za prevoz sa posla i na posao priznaju se i obračunavaju na osnovu rješenja, u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaća.
- 8) Ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključivani su za poslove koji nisu utvrđeni Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.
- 9) Sačinjen je registar nekretnina Zavoda u kojem su iskazali podaci o ukupnom broju nekretnina sa kojim raspolaže kao i statusu vlasništva nad istim.
- 10) Zavod je poduzimao zakonom propisane mjere u cilju naplate potraživanja (opomene, tužbe).
- 11) Postupci javnih nabavki se provode u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim aktima i internim aktima Zavoda, posebno u dijelu izbora postupka nabavke.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Prilikom obavljanja godišnjeg popisa imenovine i obave, izazvršeno je usklađivanje potraživanja u skladu sa članom 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Međutim nije izvršeno usklađivanje stalnih sredstava, obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja.

Nerealizovane preporuke

- 1) U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica Drin okončati aktivnosti na izradi Diobnog bilansa kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno devet (9) preporuka, od čega je sedam (7) novih i dvije (2) preporuke koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (jedna nerealizovana i jedna djelimično realizovana).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju osiguranja zakonitog, transparentnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog upravljanja javnim sredstvima.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁷ Shodno navedenom, Zavod je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu koji treba da radi na uspostavljanju i jačanju sistema FUK-a, te u propisanom roku sačinio Godišnji izvještaj i isti dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. Međutim, nije imenovana radna grupa, nisu sačinjene mape procesa, niti je **vršena procjena rizika za ključne segmente poslovanja. Nije uspostavljen registar rizika, kao ni strategija upravljanja rizicima u skladu sa COSO modelom. Zavod nije uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, što može uticati na usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, kao i na finansijsko izvještavanje.**

Organizacija ustanove utvrđena je Pravilima, na koja je saglasnost dalo Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, a detaljno je razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u okviru kojeg je posebno uređena i sistematizacija poslova i radnih mjesta. Pravilnikom je uređena sistematizacija poslova i radnih zadataka, odnosno njihovo grupisanje prema vrsti, obimu, složenosti i odgovornosti, opis poslova radnog mjesta, uslovi za njihovo obavljanje, potreban broj izvršilaca kao i druga pitanja od značaja za rad Zavoda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Zavodu (u daljem tekstu: Pravilnik o sistematizaciji) uređen je način rada i rukovođenja Zavodom te opis radnih mjesta u okviru sljedećih organizacionih jedinica: Sektor za pravne i kadrovske poslove, materijalno-finansijske

⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 6/17 i 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 75/16

⁷ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

poslove, nabavke i pomoćno-tehničke poslove (Odjel za pravne i kadrovske poslove, Odjel za materijalno-finansijske poslove, Odjel za nabavke, Odjel za pomoćno-tehničke poslove, Odsjek za poslove kuhinje i Odsjek za pomoćno tehničke poslove) i Sektor za psihosocijalne, sportske, rehabilitacijske i medicinske usluge (Odjel socijalnog rada, Odjel stanovanje u zajednici, Odjel za radno-okupacioni tretman i pedagoško-psihološku pomoć, Odjel za sportsku rekreaciju i fizikalnu rehabilitaciju, Odjel za medicinsku pomoć/usluge, Odsjek za zdravstvenu zaštitu i Odsjek za higijenu). Pravilnikom o sistematizaciji predviđeno je 186 od kojih je na 31. 12. 2020. godine bilo popunjeno 140, a od toga devet na određeno vrijeme.

Od ukupnog broja zaposlenika Zavoda, stručnih radnika je 14 i to: četiri socijalna radnika od sistematizovanih sedam; jedan psiholog od sistematizovana tri, jedan defektolog od sistematizovana tri, tri fizioterapeuta od sistematizovana četiri, jedan radni terapeut (sistematizovan jedan) i četiri okupaciona instruktora od sistematizovanih jedanaest, izuzimajući zdravstvene radnike.

Shodno broju štićenika – u zavisnosti od njihovih dijagnoza, Pravilnik o sistematizaciji koji je usvojen u 2019. godini djelimično je usaglašen s Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH⁸ (u daljem tekstu: Pravilnik o standardima za rad), imajući u vidu da je u 2020. godini došlo do određene promjene u strukturi korisnika. **Međutim, najveći broj radnih mjesta stručnih lica koja su sistematizovana nije adekvatno popunjen, što može uticati na kvalitet pruženih usluga štićenicima i obezbjeđenju minimalnih standarda za obavljanje djelatnosti u nadležnosti Zavoda. U toku 2020. godine nije bilo javnog oglašavanja za popunu nedostajućih radnih mjesta stručnih lica (psiholog, defektolog, fizioterapeut itd.).**

U 2020. godini zaključeni su ugovori o radu sa 24 zaposlenika, od kojih su 13 na neodređeno vrijeme po provedenoj konkursnoj proceduri i 11 ugovora na određeno vrijeme. Od 11 ugovora na određeno vrijeme, četiri su zaključena po provedenoj konkursnoj proceduri, pet po Programu sufinansiranja zapošljavanja i dva po Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH⁹ bez javnog oglašavanja i to jedan na period od tri, a drugi na period od dva mjeseca zbog zamjene odsutnih radnika na bolovanju, do okončanja konkursne procedure.

Radni odnos prestao je za osam zaposlenika, od kojih su tri zaposlenika stekli uslove za penziju, tri su preminula a za dva zaposlenika su istekli ugovori o radu na određeno vrijeme zaključeni u 2020. godini.

Preporuke:

- **uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu ažuriranja i donošenja pravilnika i drugih internih akata u skladu sa COSO modelom i navedenim propisima, a u dijelu procjene rizika, sačinjavanja strategije upravljanja rizicima i mape procesa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Zavodu sistematizirati radna mjesta na način da se obezbijede standardi za obavljanje djelatnosti, propisani Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, te popuniti odgovarajući broj stručnih radnika.**

Interna revizija

Obaveza i kriteriji za uspostavljanje interne revizije u javnom sektoru u FBiH propisani su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Zavod nije uspostavio internu reviziju, niti je bio u obavezi prema Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i drugim pratećim propisima. U 2020. godinu nije izvršena revizija Zavoda od strane jedinice za internu reviziju resornog ministarstva. Zavod je u prethodnim godinama angažovao eksternog revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 15/13

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 13/19

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je u septembru 2016. godine donijela Strategiju i Akcioni plan za borbu protiv korupcije u skladu sa kojim je Federalni zavod je u augustu 2017. godine sačinio Plan integriteta koji je dostavljen Timu vlade za boru protiv korupcije FBiH u augustu 2017. godine.

5. NADLEŽNI POSLOVI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U FBIH

5.1 INDIVIDUALNI PLAN USLUGA I PLANIRANJE USMJERENO NA OSOBU

U skladu sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, za svakog korisnika se sačinjava individualni plan usluga koji sadrži: cilj koji se želi postići uslugom, očekivani rezultat, konkretne aktivnosti koje će se poduzeti, vremenski okvir u kojem će se realizovati i odgovorna lica za realizaciju individualnog plana. Također, sačinjava se i plan usmjeren na osobu koji sadrži: plan za budućnost, profil na jednoj stranici, plan za postizanje željenih ciljeva i evidenciju o osobnosti korisnika. Revizijom smo konstatovali da je Zavod na 31. 12. 2020. godine imao sačinjenih 20 individualnih planova usmjerenih na osobu za korisnike koji su smješteni u lokalnim zajednicama dok je broj korisnika iznosio 313. Također, Zavod nije sačinio individualne planove usluga. Nakon posjete Komisije za stručni nadzor u augustu 2021. godine, koja je ukazala na nedostajuću internu regulativu, Stručni tim je u 2021. godini poduzeo aktivnosti na izradi nedostajućih individualnih planova usmjerenih na osobu i individualnih planova usluga. Prema pismenom obrazloženju, razlog za nepostojanje ovih planova je nedostatak stručnog kadra koji bi ih sačinio. Članom 28. Pravilnika utvrđeno je da se vrše i ponovni pregledi individualnih planova jednom u šest mjeseci za djecu i mlade, te jednom u 12 mjeseci za odrasle i starije korisnike, kao i da se izvještaji o realizaciji ovih planova dostavljaju voditelju postupka ako je korisnik došao putem centra za socijalni rad. Zavod nije vršio evaluaciju individualnih planova usmjerenih na osobu za 20 korisnika za kojih su isti sačinjeni, niti ih je dostavljao nadležnim voditeljima postupka. Zavod na kraju svake godine sačinjava Godišnji izvještaje o općem stanju korisnika koje dostavlja nadležnim centrima za socijalni rad i Izvještaje o zdravstvenom stanju korisnika koje dostavlja nadležnim zavodima zdravstvenog osiguranja.

Shodno navedenom, konstatujemo da je Zavod u 2020. godini pružao usluge korisnicima bez utvrđenih individualnih planova usluga, kao i planova usmjerenih na osobu, što nije u skladu sa članovima 26, 27. i 28. Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH.

Preporuka:

- **sačiniti planove usmjerene na osobu i individualne planove usluga za sve korisnike, a izvještaje o njihovoj realizaciji dostavljati nadležnim centrima za socijalni rad.**

5.2 SREDSTVA PRINUDE

Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH utvrđeno je da se restriktivni postupci i mjere prema korisniku koji svojim ponašanjem dovodi u opasnost sebe, druge korisnike, osoblje, posjetioce ili imovinu, primjenjuju isključivo na osnovu planiranih, nadgledanih i vremenski ograničenih intervencija. Za ograničavanje kretanja, izolaciju ili kontrolu ponašanja korisnika Zavod je obavezan propisati proceduru, odrediti odgovorno lice za odobravanje restriktivnih mjera i postupaka i voditi evidenciju o njihovoj primjeni. U februaru 2020. godine Zavod je donio Naputak o postupku izdvajanja korisnika usluga u Zavodu. Ovim aktom utvrđeno je da odluku o primjeni fizičkog sputavanja donosi psihijatar-neuropsihijatar, te nalaže njenu primjenu. U slučajevima izuzetne hitnosti, kada nije moguće čekati da odluku donese neuropsihijatar, moguće je da je donese i doktor medicine ili medicinska sestra/tehničar koji su dužni o tome odmah obavijestiti neuropsihijatra koji će odlučiti o njenoj daljoj primjeni.

Revizijom je konstatovano da se u skladu sa Pravilnikom vodi posebna knjiga – protokol fiksacije korisnika, kao i da se vode evidencioni listovi o fizičkom sputavanju. Evidencioni listovi sadrže podatke o osobi koja je donijela odluku o preduzetoj mjeri, obavještenju odgovorne osobe, potpis odgovorne osobe, razlozima preduzimanja mjera, nadzor nad provedbom i ostali podaci.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Programom rada Zavoda za 2020. godinu, koji je donio Upravni odbor u decembru 2019. godine, utvrđeni su poslovi i zadaci, kratak sadržaj, način, nosioci i rokovi za njihovo izvršavanje.

Finansijski plan za 2020. godinu Zavoda je donio Upravni odbor 31.12. 2019. godine kojim su planirani prihodi i dobiti u iznosu od 4.804.070 KM, rashodi i izdaci 4.796.940 KM i dobit 7.130 KM¹⁰.

Plan je rađen je na osnovu trenda ostvarenja prihoda prethodne dvije godine i uz planiranje povećanja troškova poslovanja u odnosu na 2019. godinu.

Osnov za planiranje prihoda od osnovne djelatnosti Zavoda je bio očekivani broj korisnika u 2020. godini 306 -310 (324 korisnika je važeći pun kapacitet, a zatečeni broj korisnika januar – novembar 2019. godine je bio 303). Cijena smještaja je 35 KM dnevno.

Planirani ukupan prihod od osnovne djelatnosti je 4.589.660 KM (96% ukupnih prihoda), prihodi od donacija 166.340 KM, prihodi od obveznica 15.040 KM, ostali prihodi i dobiti 15.000 KM, prihodi od upotrebe vlastitih dobara 7.800 KM, prihodi od zakupa 6.730 KM i finansijski prihodi 3.500 KM.

U strukturi rashoda najznačajniji su bruto plaće i druga osobna primanja 3.248.170 KM, materijalni troškovi 904.500 KM, nematerijalni troškovi (382.320 KM), amortizacija (221.800 KM), troškovi proizvodnih usluga (35.550 KM), ostali rashodi 3.500 KM i finansijski rashodi 1.100 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Zavod nije donio internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za njegovo usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Također, ističemo nepostojanje jedinstvene metodologije izrade Finansijskog plana kao i njegovih izmjena i dopuna te problem neusklađenosti u propisima koji reguliraju poslovanje Zavoda pri čemu je zakonski okvir različito ili nedovoljno jasno tretirao određene segmente planiranja, evidentiranja i izvještavanja. S obzirom da opseg i sadržaj Finansijskoga plana nije utvrđen niti jednim propisom, smatramo da je potrebno u saradnji sa drugim zavodima, uputiti inicijativu prema resornom Ministarstvu, kako bi se donijela jedinstvena metodologija planiranja, evidentiranja i izvještavanja.

Imajući u vidu da se Zavod značajnim dijelom finansira iz javnih sredstava i da je Parlament FBiH osnivač, te da je vlasništvo FBiH, ističemo problem neusklađenosti u propisima koji regulišu poslovanje Zavoda, pri čemu je zakonski okvir različito ili nedovoljno jasno tretirao finansijsko planiranje, evidentiranje i izvještavanje.

Prema Finansijskom izvještaju za period januar-decembar 2020 godine, osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

Redni broj	Pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020 god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	4.801.964	4.804.070	5.188.258	108	108
II	Rashodi	4.775.093	4.796.940	5.188.084	108,6	108
III	Dobit (gubitak) prije poreza (I-II)	26.871	7.130	174	0,6	2,4

U 2020. godini prihodi su ostvareni za 384.188 KM veći u odnosu na Finansijski plan, rashodi su realizovani u iznosu većem za 391.144 KM, te je ostvarena planirana dobit.

Upravni odbor Zavoda je 22. 2. 2021. godine usvojio Izvještaj o radu Zavoda za 2020. godinu i dostavio ga Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike 2. 3. 2021. godine. Godišnji obračun o poslovanju za 2020. godinu usvojen je tek 15. 4. 2021. godine, a Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike je dostavljen 16. 4. 2021. godine. Do okončanja revizije nije dobiven odgovor Ministarstva o prihvatanju ovih izvještaja.

¹⁰ U skladu sa Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, ustanove nemaju dobit već višak prihoda nad rashodima koji se koristi za obavljanje i razvoj svoje djelatnosti

Preporuka:

- donijeti interne procedure kojima bi se definirala jedinstvena metodologija izrade finansijskog plana, kao i procedure koje bi osigurale praćenje realizacije planiranih aktivnosti.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu i dostavio nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku, osim Bilješki uz finansijske izvještaje koje su sačinjene ali nisu dostavljene nadležnim organima i institucijama (detaljnije pojašnjeno u tački 7.5. Izvještaja).

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2020 godinu, iskazani su prihodi u iznosu od 5.188.258 KM, što je veće za 386.294 KM u odnosu na prethodnu godinu.

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazani su prihodi sljedeće strukture: u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
PRIHODI	5.188.258	4.801.964
Poslovni prihodi	5.152.898	4.752.188
Prihodi od prodaje učinaka	4.775.730	4.537.040
Ostali poslovni prihodi (donacije)	360.722	208.146
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	16.446	7.002
Financijski prihodi	3.078	3.953
Ostali prihodi i dobici	17.241	28.579
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	15.041	17.244

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi obuhvataju prilive ekonomske koristi od uobičajenih aktivnosti Zavoda (usluge smještaja, ishrane i liječenja, prodaje roba, subvencije, dotacije, povrat dažbina, naplata otpisanih potraživanja) i dobitke (po osnovu prodaje imovine i revalorizacije stalne imovine i viškovi). Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja.

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 5.152.898 KM i najznačajniji su u strukturi ukupnih prihoda. Čine ih prihodi od prodaje učinaka (4.775.730 KM), ostali poslovni prihodi od donacija (261.405 KM) i prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka (16.446 KM).

U strukturi prihoda iskazani su **prihodi od prodaje učinaka, prihodi od prodaje usluga socijalne zaštite pravnih lica** u iznosu od 3.043.257 KM, prihodi od usluga zdravstvene zaštite 801.515 KM, prihodi od invalidnina i drugih primanja korisnika 271.300 KM, prihodi od participacija privatnog smještaja 259.711 KM, prihodi od penzija korisnika 209.145 KM, prihodi od privatnog smještaja za izdane račune 189.786 KM i dr..

Prihodi od prodaje učinaka i usluga socijalne zaštite pravnih lica se ostvaruju na osnovu izvršenih usluga socijalnog dijela zbrinjavanja korisnika Zavoda. Cijena smještaja korisnika u Zavodu iznosi 35 KM dnevno. Cijena je utvrđena Odlukom Upravnog odbora od 3. 10. 2013. godine, na koju je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dalo prethodnu saglasnost 11. 9. 2013. godine u skladu sa članom 11. stav 3. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH. Ugovori za smještaj i zbrinjavanje korisnika se zaključuju sa Centrima za socijalni rad u FBiH prema kojima se Zavodu mjesečno plaćaju naknade za pružene usluge. Centri za socijalni rad izdaju rješenja o smještaju korisnika koje upućuju u Zavoda. Ugovori se također zaključuju i sa fizičkim osobama koje su se obvezale da će snositi troškove smještaja korisnika u Zavodu. Na 31. 12. 2020. godine Zavod je osigurao smještaj za 313 korisnik (Zeničko-dobojski kanton 93 korisnika, Srednjobosanski kanton 82 korisnika, Kanton Sarajevo 46 korisnika, Zapadno-hercegovački 35, Kanton 10 17 korisnika i ostali korisnici iz drugih kantona).

Prihodi od usluga zdravstvene zaštite ostvaruju se na osnovu Sporazuma o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite izvan područja kantonalnog/županijskog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada¹¹ i Pravila Zavoda, prema kojima se zaključuju ugovori o načinu osiguranja primarne zdravstvene zaštite i lijekova za korisnike-osigurana lica Zavoda zdravstvenog osiguranja smještenih u Zavodu. Prema zaključenim ugovorima za troškove primarne zdravstvene zaštite i lijekove za sve korisnike kantonalnog zavoda utvrđena je cijena. Za pružene usluge se mjesečno ispostavljaju fakture. Zavod osigurava smještaj, ishranu, odjeću, obuću i njegu, primarnu zdravstvenu zaštitu, socijalizaciju, resocijalizaciju, radnu, okupacionu, fizikalnu, rekreativnu terapiju i druge oblike terapije u skladu sa potrebama, sposobnostima i zanimanjima korisnika kao i prijevoz do druge stacionirane ustanove, bolnice ili klinike po potrebi. Uvidom u zaključene ugovore sa kantonalnim Zavodima zdravstvenog osiguranja, konstatovano je da nisu jedinstvene cijene za pružene usluge primarne zdravstvene zaštite i lijekova korisnicima-osiguranim licima Zavoda, kreću se cijene u iznosu od 4,20 KM do 8,86 KM, koju u skladu sa navedenim Sporazumom uređuje svojim propisom Zavod zdravstvenog osiguranja sa kojim se zaključuje ugovor. Upravni odbor je donio Odluku o visini cijene troškova zdravstvenog dijela zbrinjavanja korisnika Zavoda 11. 11. 2013. godine u visini od 8,86 KM, koja nije obavezujuća za zavode zdravstvenog osiguranja u FBiH, obzirom da Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH nije regulisano da Upravni odbor utvrđuje navedenu cijenu, već da sredstva za zdravstvenu zaštitu korisnika snosi nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja. Nadležni Zavodi zdravstvenog osiguranja nisu prihvatili ove cijene te su ugovori zaključeni na bazi cijena koje priznaje Zavod zdravstvenog osiguranja. Naime neki kantonalni Zavodi zdravstvenog osiguranja plaćaju manju cijenu od cijene prema važećim cjenovnicima i aktualnim troškovima sačinjenim po kalkulaciji troškova Zavoda. Ovakav način ugovaranja usluga dovodi do smanjenja prihoda, s obzirom na način obračuna troškova zdravstvene zaštite za korisnike usluga koji su ispod stvarnih troškova.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 360.722 KM i sastoje se od poslovnih prihoda od donacija (261.405 KM), prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (93.676 KM) i dr.

Prihodi od donacija odnose se najvećim dijelom na prihode od donacija za tekuću imovinu (117.300 KM), donacije stalnih sredstava (53.123 KM), donacije lijekova od Srednjobosanskog kantona (43.985 KM) i donacije od pravnih i fizičkih lica u novcu (42.760 KM).

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u iznosu 93.676 KM se odnose na prihode po osnovu podsticaja za zapošljavanje 78.676 KM (Služba za zapošljavanje SBK i Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom) i budžetske prihode iz drugih izvora 15.000 KM za sredstva dobivena po Odluci Općine Fojnica od 20. 7. 2020. godine za poticanje razvoja biljne proizvodnje.

Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka u iznosu 16.446 KM odnose se na prihode ostvarene od ekonomije i radionica Zavoda.

7.1.1.1 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 3.079 KM i odnose se na prihode od kamata 1.655 KM i prihode od pozitivnih kursnih razlika 1.424 KM.

7.1.1.2 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobiti iskazani su 17.241 KM i najvećim dijelom se odnose na ostale nepomenute prihode 8.718 KM, naplaćena otpisana potraživanja iz ranijeg perioda 4.572 KM i prihode od otpisa obaveza 3.671 KM.

¹¹ „Sl.novine FBiH“ broj 41/01

7.1.1.3 Prihodi od usklađivanja ostalih dugoročnih finansijskih plasmana

Prihodi od usklađivanja ostalih dugoročnih finansijskih plasmana iskazani u iznosu 15.041 KM se odnose na priznavanje prihoda od dugoročnih finansijskih plasmana za obveznice po verifikaciji ratnih potraživanja nastalih za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti (uplaćena sredstva od Registra vrijednosnih papira u FBiH).

Preporuka:

- **usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati na način propisan Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.**

7.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2020. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 10.376.168 KM u strukturi kako slijedi:

	1. 1.-31. 12. 2020.	1. 1.-31. 2. 2019.
RASHODI	5.188.084	4.775.093
Poslovni rashodi:	5.184.204	4.744.586
Materijalni troškovi	1.019.812	884.593
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	3.581.308	3.188.926
Troškovi proizvodnih usluga	27.730	29.899
Amortizacija	193.106	255.152
Nematerijalni troškovi	362.248	386.106
Finansijski rashodi	1.450	994
Ostali rashodi i gubici	2.080	29.513
Rashodi iz promjene račun. politika i ispravke grešaka	350	0

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 5.184.204 KM i čine 99,93% ukupno iskazanih rashoda.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu 1.019.812 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal 805.391 KM, energiju i gorivo 185.890 KM, otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 25.687 KM i utrošene rezervne dijelove 2.843 KM.

U okviru utrošenih sirovina i materijala, najznačajniji troškovi odnose se na troškove prehrambenog materijala (421.420 KM) i troškove lijekova (216.926 KM).

Troškovi prehrambenog materijala iskazani su u iznosu od 421.420 KM, a odnose se na utrošeni materijal i sirovine za rad kuhinje i pripremu obroka korisnicima. Upravi odbor je u junu 2020. godine donio Pravilnik o ishrani korisnika u Zavodu sa ciljem unapređenja i poboljšanja načina ishrane korisnika, podizanja kvalitete obroka i užina u nutritivnom smislu, razvijanje prehrambenih navika kod korisnika u cilju sprečavanja bolesti koje su prouzrokovane nepravilnom ishranom, stručnu edukaciju osoba koje pripremaju, distribuiraju i serviraju hranu itd. Korisnicima se osigurava ishrana u skladu sa principima zdrave ishrane, ovisno od njihovog zdravstvenog stanja, specifičnih potreba i uvjerenja (dijetalna ishrana ovisno o vrsti bolesti). Ishrana predviđena Pravilnikom sastavlja se po unaprijed utvrđenom jelovniku Zavoda za period od 10 dana. Jelovnik izrađuje Komisija za izradu jelovnika u Zavodu, imenovana Odlukom direktora a na osnovu Normativa ishrane korisnika Zavoda koji je donio Upravni odbor u junu 2020. godine. Normativima ishrane definisani su vrsta i količina namirnica potrebnih za pripremanje jela prema propisanom receptu. Nabavljena roba i namirnice evidentiraju se na osnovu ulaznog računa dobavljača naručenu robu po prethodno poslanoj narudžbenici.

U skladišnoj evidenciji provodi se knjiženje prijema robe, te dostavlja u računovodstvo za evidentiranje količina i vrijednosti. Ulaz svih namirnica osim nabavke hljeba, evidentira se na poziciji zaliha

dok se nabavka hljeba direktno evidentira na poziciji troškova. Izdavanje robe sa skladišta evidentira se na način da se sa mjesta potrošnje (kuhinja za prehrambene artikle) izdaju trebovanja na osnovu sačinjenog jelovnika za deset dana. Knjiženje izdavanja robe sa zaliha vrši se na osnovu zbirne izdatnice jednom mjesečno. Evidencije za kupljenu i doniranu robu vode se odvojeno fizički i knjigovodstveno. Utrošak prehrambenog materijala i sirovina evidentira se na troškovima primjenom metode prosječne ponderisane cijene.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su 3.581.308 KM i sastoje se od:

	31. 12. 2020.
TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	3.581.308
Troškovi plaća	2.620.894
Troškovi naknada plaća	213.865
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	1.834
Troškovi ostalih primanja naknada i materijalna prava zaposlenih	658.744
Troškovi naknada članovima odbora, komisija	72.721
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	13.250

Plaće i naknade zaposlenih regulisane su Pravilnikom o plaćama i naknadama i drugim materijalnim pravima zaposlenika Zavoda (u daljem tekstu: Pravilnik o plaćama) od 23. 12. 2019. godine koje je donio Upravni odbor.

Pravilnikom o plaćama regulisane su plaće zaposlenika, osnovna i najniža neto plaća, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja. Osnovna plaća predstavlja proizvod utvrđene najniže plaće u Zavodu i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja. Najniža plaća u Zavodu utvrđuje se svaki mjesec kao proizvod neto satnice definisane Odlukom Upravnog odbora od 31. 12. 2019. godine koja iznosi 3,22 za 2020. godinu i mjesečnog fonda sati. Sva radna mjesta, utvrđena Pravilnikom o sistematizaciji, razvrstavaju se u šest grupa poslova u zavisnosti od poslova radnih mjesta, stepena stručne spreme, odgovornosti i uslova rada. Pravilnikom o plaćama utvrđeni su pojedinačni koeficijenti za svako radno mjesto u okviru svake od grupa poslova u rasponu od 1,20 do 3. Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu radnog staža za 0,6%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Plaća direktora utvrđena je Odlukom Upravnog odbora u iznosu od tri prosječne neto plaće u FBiH koja se uvećava za 0,6% za svaku godinu navršenog staža, u skladu sa Odlukom o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite¹² koju je donijela Vlada FBiH. Odlukom je propisano da se mjesečna plaća direktora ustanova socijalne zaštite utvrđuje u rasponu od dvije do tri prosječne neto plaće u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a visinu mjesečne neto plaće direktora utvrđuju upravni odbori ustanova, shodno rezultatima rada i finansijskim mogućnostima ustanove.

Najviša isplaćena plaća u 2020. godini iznosila je 3.664 KM, najniža 719 KM, dok prosječna plaća iznosi 1.049 KM.

Odlukom o rasporedu radnog vremena sedmično radno vrijeme u Zavodu je definisano u trajanju od 40 sati i raspoređeno na način da: radnici u dnevnoj smjeni rade šest radnih dana po sedam sati ili pet radnih dana po osam sati uz obaveznu jednu radnu subotu u mjesecu; radnici u turnusima od po 12 sati rade u ciklusu 12-24-48 i radnici u turnusu od po dva dana rade 12 sati i noćna smjena u trajanju od 12 sati za radnike koji rade u turnusima po noći. Radnici imaju pravo na odmor u toku rada od 30 minuta koji se ne računa u radno vrijeme.

¹² „Sl. novine FBiH“ broj: 82/19

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 658.744 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknade za topli obrok (425.531 KM), naknade za prijevoz zaposlenika (83.101 KM), regres za godišnji odmor (63.226 KM), jubilarne i druge nagrade zaposlenicima (14.370 KM), otpremnine (12.635 KM), pomoći i naknade troškova zaposlenima po osnovu bolesti (19.516 KM) i ostale isplate naknade troškova i materijalnih prava (37.362 KM).

Topli obrok se u 2020. godini isplaćivao shodno Pravilniku o plaćama u iznosu od 1,5% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Visina naknade za topli obrok utvrđivala se odlukom Direktora za svaki mjesec u kojoj se navodi iznos neoporezivog dijela toplog obroka od 1%, a na razliku do utvrđenih 1,5% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku se obračunavaju i uplaćuju pripadajući porezi i doprinosi. **Imajući u vidu da se Zavod najvećim dijelom finansira iz javnih prihoda (sredstava centara za socijalni rad koji se finansiraju iz budžeta kantona i općina), smatramo da nije opravdano isplaćivati topli obrok u neto iznosima koji su veći od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa toplog obroka, te na tako utvrđene iznose obračunavati i plaćati pripadajuće poreze i doprinose.** Postupajući po preporuci Ureda, Izmjenama Pravilnika o plaćama od 21. 6. 2021. godine, naknada za topli obrok je utvrđena u iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku, shodno čemu su izvršeni obračun i isplata.

Naknadu za prevoz zaposlenika ostvaruju zaposlenici kojima nije organiziran prijevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra. Pravilnikom Zavoda definisano je da se naknada obračunava i isplaćuje u visini cijene mjesečne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prevoza. Direktor donosi pojedinačna rješenja o naknadi troškova na osnovu zahtjeva zaposlenika i priložene potvrde nadležnog organa o prebivalištu. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo da se naknade za prevoz isplaćuju na način da se pomnoži iznos cijene karte za prevoz na datoj relaciji za dva smjera i brojem vožnji odnosno dana koliko je zaposlenik radio taj mjesec. Zaposlenicima koji žive na području općina Kiseljak i Fojnica, te u naselju Gojevići, organizovan je prevoz s posla i na posao autobusima na osnovu sklopljenog ugovora o pružanju usluga cestovnog prevoza sa firmom „Fojnica-prevoz“ d.o.o. Fojnica od 24. 8. 2020. godine nakon provedenog postupka javne nabavke. Ista firma vršila je prevoz i u prethodnom periodu.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u 2020. godini u dva dijela na osnovu odluka direktora shodno Odluci Upravnog odbora, u visini od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH. Za radnike koji su zaposleni na određeno vrijeme isplaćuje se pripadajući dio regresa, dok je za zaposlenike koji nisu ostvarili pravo na regres do donošenja navedene odluke, izvršen obračun i isplata u drugoj polovini 2020. godine.

Ostale isplate, nadoknade troškova i materijalna prava koje su iskazane u iznosu 37.362 KM za 130 zaposlenika i odnose se na isplate naknade zaposlenicima povodom obilježavanja Dana Zavoda (287 KM po zaposleniku). Isplata je izvršena na osnovu Odluke direktora od 24. 2. 2020. godine. Pojedinačna isplata je izvršena u visini 30% prosječne plaće FBiH prema posljednje podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Otpremnine koje su iskazane u iznosu od 12.635 KM se isplaćuju u visini četiri prosječne plaće zaposlenika u prethodna tri mjeseca ili u visini četiri mjesečne plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku, ukoliko je to za njega povoljnije. Prianja po ovom osnovu ostvarila su tri zaposlenika Zavoda.

Jubilarne nagrade isplaćene su u skladu sa Pravilnikom o plaćama, a na osnovu odluke direktora o isplati nagrada radnicima Zavoda za svaki mjesec pojedinačno u zavisnosti od ostvarenog jubileja. U toku 2020. godine isplaćene su četiri nagrade za pet godina rada u Zavodu u iznosu od 30% prosječne plaće u FBiH, dvije nagrade za 10 godina rada u Zavodu u iznosu od 40% prosječne plaće u FBiH, četiri nagrade za 15 godina rada u Zavodu u iznosu od 50% prosječne plaće u FBiH, jedna nagrada za 20 godina rada u Zavodu u iznosu od 60% prosječne plaće u FBiH, pet nagrada za 25 godina rada u Zavodu u iznosu od 80% prosječne plaće u FBiH, četiri nagrade za 30 godina rada u Zavodu u iznosu od 90% prosječne plaće u FBiH i tri nagrade za 35 godina rada u Zavodu u iznosu od jedne prosječne plaće u FBiH. Na isplaćene jubilarne nagrade obračunati su i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Pomoći i naknade troškova zaposlenima po osnovu bolesti isplaćene su u skladu sa odredbama Pravilnika o plaćama i to: za smrt tri zaposlenika Zavoda isplaćene su naknade u visini tri prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog Zavoda za statistiku; u slučaju teške bolesti jednog zaposlenika isplaćena je naknada u visini jedne njegove plaće što je u datom slučaju bilo povoljnije za zaposlenika od isplate jedne prosječne plate u FBiH i pet isplata radnicima Zavoda za smrt članova njihove uže porodice u iznosu od dvije prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog Zavoda za statistiku.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su 59.275 KM (bruto 72.721 KM) i čine troškovi naknada Predsjedniku i članovima Upravnog odbora u neto iznosu od 36.477 KM i Predsjedniku i članovima Nadzornog odbora u neto iznosu od 22.798 KM. Nakon što je Vlada FBiH donijela Odluku o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite, Upravni i Nadzorni odbor Zavoda su donijeli svoje odluke kojima su visine naknada usklađene sa Odlukom Vlade FBiH. Odlukama je definisano da mjesečna novčana naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima za članove iznosi 60% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a 80% za predsjednike. U toku 2020. godine upravni odbor je održao osam, nadzorni odbor šest sjednica. **Iako isplata naknade predsjednicima i članovima Upravnog i Nadzornog odbora nije uslovljena održavanjem sjednica, smatramo neopravdanim da se vrši i za mjesec u kojem nije održana nijedna sjednica.**

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 13.249 KM (bruto iznos) i odnose se na isplate fizičkim licima po osnovu privremenih i povremenih poslova u iznosu od 7.798 KM, ugovora o djelu u iznosu od 2.351 KM i isplate umirovljenicima Zavoda u iznosu od 3.100 KM. Zavod je zaključio dva ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa dva fizička lica i to jedan na period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine za usluge održavanja računara i računarske mreže na neto iznos od 250 KM mjesečno i jedan na period od 1. 10. 2019. do 1. 4. 2020. godine za konsultantske usluge strateškog razvoja Zavoda na neto iznos od 980 KM mjesečno. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, konstatovano je da su ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključeni za poslove koji nisu predviđeni sistematizovanim radnim mjestom Zavoda. **Iako postoji evidencija o dolasku imenovanih i obavljanju ugovorenih usluga, koji u zbiru ne prelazi 60 dana u toku radne godine, ugovori su zaključeni na period duži od 60 dana, što nije u skladu sa članom 166. Zakona o radu, kojim je propisano da privremeni i povremeni poslovi ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.** Ugovori o djelu zaključeni su za nesistematizovana radna mjesta za konkretne poslove u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Zavod je na osnovu odluke direktora od 28. 2. 2020. godine isplatio naknade za 31 penzionisanog radnika Zavoda u pojedinačnom iznosu od 100 KM. Naknade su isplaćene na ime obilježavanja Dana Zavoda 1. 3. 2020. godine i predstavljaju isplate drugim fizičkim licima na koje Zavod nije obračunao i uplatio pripadajući porez na dohodak budući da takve isplate nisu izuzete od oporezivanja članom 5. niti članom 6. Zakona o porezu na dohodak¹³.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 27.730 KM, a čine ih troškovi: usluga održavanja 22.514 KM, troškovi zakupa 3.510 KM i troškovi izrade i dorade učinaka 1.705 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 362.247 KM i odnose se na troškove neproizvodnih usluga 126.645 KM, troškove poreza, naknada i taksu 23.351 KM, troškove poštanskih i telekomunikacijskih usluga 18.703 KM, premije osiguranja imovine i zaposlenih 8.395 KM, troškove reprezentacije 11.738 KM, troškove platnog prometa 5.578 KM i ostale nematerijalne rashode 167.837 KM.

Troškovi neproizvodnih usluga se najvećim dijelom odnose na troškove komunalnih usluga (16.096 KM), troškove primarne zdravstvene zaštite korisnika (32.006 KM), specijalističke pregledi korisnika (26.668 KM), troškove sanitarnog pregleda radnika (6.305 KM) i troškove ostalih neproizvodnih usluga (40.355 KM).

¹³ „Sl. novine, FBiH, nr 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

Troškovi primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih pregleda korisnika odnose se na ugovore koje je Zavod sklopio sa JU „Dom zdravlja“ Fojnica i JU „Dom zdravlja“ Kiseljak za usluge primarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konzilijarnih usluge i usluge medicinskih laboratorija. Ugovori su dodijeljeni nakon provedenog postupka javne nabave putem Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama. Troškovi ostalih neproizvodnih usluga odnose se najvećim dijelom na troškove zaštite ljudi i imovine na osnovu zaključenog ugovora sa Agencijom „Delta Security“ d.o.o. Čitluk nakon provedenog postupka javne nabavke.

Troškovi reprezentacije regulisani su Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju i poklonima od 14. 11. 2017. godine i najvećim se dijelom odnose na ugostiteljske usluge povodom obilježavanja Dana Zavoda. Uvidom u prezentirane uzorke nisu utvrđene nepravilnosti.

Ostali nematerijalni rashodi najvećim dijelom se odnose na nagrade korisnika (77.750 KM) i džeparac korisnicima (61.178 KM).

Nagrađivanje korisnika regulisano je Pravilnikom o nagrađivanju korisnika za sudjelovanje u okupacionim aktivnostima u Zavodu iz 2018. godine. Po prijemu korisnika usluga na smještaj u Zavod, Stručni tim Zavoda vrši procjenu individualnih sposobnosti, potreba, interesa i sklonosti korisnika usluga. Nakon izvršene procjene i identificiranih potreba korisnika, stručni saradnici u saradnji sa korisnikom utvrđuju najadekvatniji terapijski tretman u kojoj se treba uključiti korisnik usluga, o čemu se sačinjavaju Individualni planovi koji se vodi u okviru uspostavljenog softverskog rješenja. Korisnicima usluga je omogućeno uključivanje u terapijski angažman učestvovanja u okupacionim radionicama na osnovu Plana i Programa rada okupacionog tretmana koji na prijedlog Službe za psihosocijalnu rehabilitaciju i podršku donosi direktor jednom godišnje. Nagrade za učestvovanje u okupacionim aktivnostima korisnika se isplaćuju mjesečno u zavisnosti od vrste i trajanja angažmana a na osnovu utvrđenog nivoa iskorištavanja vlastitih potencijala u skladu sa psihofizičkim sposobnostima korisnika usluga u toku tretmana, primjerenosti komunikacije, ophođenja prema materijalu i potrebnom priboru kao i ophođenju prema drugim korisnicima usluga u grupi u iznosu od 10 KM do 50 KM. Nagrade korisnicima zavoda provodi se na osnovu odluke koju donosi direktor, a na osnovu mjesečnog Izvještaja službe psihosocijalne podrške Zavoda u kojem su opisane provedene aktivnosti u radno okupacionom tretmanu za svakog korisnika individualno i na osnovu kojih su ostvarili pravo na mjesečnu naknadu. Nagrade za korisnike se isplaćuju iz sredstava Zavoda.

Visina **džeparca za korisnike** određena je Rješenjem centra za socijalni rad kantona kojem korisnik pripada, ukoliko se dodjeljuje od penzije korisnika tako što većina penzije (80%) ide na troškove smještaja u Zavodu (razliku do punog iznosa cijene smještaja plaća Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice kantona), a ostatak se isplaćuje kao džeparac. Korisnici džeparac dobijaju i od uplata srodnika za isplatu korisnicima Zavoda. Rješenjima o smještaju definisan je način i izvor finansiranja troškova smještaja u Zavodu (penzije, invalidnine, nadležna kantonalna ministarstva, srodnici i korisnici) koji se knjigovodstveno evidentiraju na odgovarajućoj poziciji prihoda u ukupno uplaćenom iznosu. Rješenjima o smještaju, također je definisana visina džeparca korisniku koji se prilikom isplate knjigovodstveno evidentira na poziciji rashoda džeparaca za korisnike. Isplate su vršene iz blagajne Zavoda. Ističemo da određeni Centri za socijalni rad koji su u nadležnosti kantona, nemaju kantonalnim propisima regulisanu obavezu isplate džeparaca njihovih korisnika smještenih u Zavod.

7.1.3 Finansijski rezultat

Zavod je u 2020. godini iskazao pozitivan finansijski rezultat – neto dobit u iznosu od 174 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje je ostvaren za 26.697 KM. Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH i Zakonom o ustanovama je propisano da Zavod višak prihoda nad rashodima koristi za obnavljanje i razvoj djelatnosti. Odlukom Upravnog odbora od 31. 5. 2021. godine o rasporedu viška prihoda nad rashodima po godišnjem obračunu za 2020. godinu, iznos dobiti 174 KM se izdvaja u zakonske i statutarne rezerve Zavoda. Višak prihoda nad rashodima iz ranijih perioda evidentiran je sa 31. 12. 2020. godine na poziciji statutarne i drugih rezervi (Detaljnije pojašnjeno u Tački 6.2.3. Izvještaja).

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 5.093.759 KM.

Na datum bilansa, knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u sljedećim iznosima:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA	5.093.759.	4.038.691
Nematerijalna sredstva	15.812	29.573
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.077.947	4.038.691
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0

Stalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju po trošku nabavke, a nakon početnog priznavanja materijalno stalno sredstvo, umanjenom za ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda.

Materijalna stalna sredstva amortizuju se na sistemskog osnovi tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja.

Nematerijalna sredstva čine kompjuterski programski paket i video nadzor. Tokom 2020. godine za iznos obračunate amortizacije od 13.761 KM izvršeno je smanjenje nematerijalnih stalnih sredstava.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na navedenoj imovini u 2020. godini prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postroj. i oprema	Alati, pogonski i uredski namještaj	Transportna sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9 (2 do 8)
1	Nabavna vrijednost								
	na 1. 1. 2020. g.	643.527	5.314.682	837.912	313.432	451.340	383.208	67.438	8.011.539
	- povećanja u 2020. g.	-	-	25.771	5.124	44.460	1.218.600	48.165	1.342.120
	- prijenos sa pripreme	-	1.229.770	-	-	-	-	-	1.277.935-
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	20.641	5.234	-	1.353.290	-	1.358.524
	- ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
	na 31. 12. 2020. g.	643.527	6.544.452	843.042	313.322	495.800	248.518	115.603	9.204.264
2	Akumulirana amortizacija								
	na 1. 1. 2020. g.	0	2.925.434	568.037	151.219	260.670	-	67.438	3.972.848
	- amortizacija za 2020. g.	-	75.407	47.777	24.887	29.347	-	1.926	179.344
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	20.642	5.234	-	-	-	25.875
	- ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
	na 31. 12. 2020. g.	0	3.000.841	595.223	170.872	290.017	-	69.364	4.126.317
3									
	na 1. 1. 2020. g.	643.527	2.389.248	269.825	162.213	190.670	383.208	0	4.038.691
	na 31. 12. 2020. g.	643.527	3.543.611	247.819	142.450	205.783	248.518	46.239	5.077.946

Zemljište iskazano u iznosu 643.527 KM, odnosi se na građevinsko, poslovno i zemljište za druge namjene. Obuhvaćeno je zemljište u krugu Upravne zgrade i objekata koji služe za smještaj korisnika, kao i njiva na imanju Gojevići. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da Zavod na navedenom zemljištu ima trajno pravo korištenja.

Građevinski objekti iskazani su 3.543.611 KM (nabavne vrijednosti 6.544.452 KM, ispravke vrijednosti 3.000.841 KM), a čine ih: zgrada Uprave i administracije, zgrade, stanovi (tri stana u Kiseljaku) i kuće (u Fojnici, Gojevićima i Bakovićima i vikend kuća u Gromiljaku) u kojima su smješteni korisnici, objekat za spremanje namirnica, kotlovnica, zgrada garaže i metalne radione, zgrada pekare, portirnica, zgrade farme, alatnica, objekat za sport i rekreaciju, zgrada kotlovnice s kuhinjom te objekat Caffè kluba. Zavod ima pravo raspolaganja nad objektima unutar kruga Zavoda, a vlasništvo nad objektima i stanovima kupljenim za smještaj korisnika Zavoda. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u 2020. godini je izvršeno u iznosu od 1.229.770 KM i odnosi se na nabavku građevinskih objekata za osnovnu djelatnost 1.140.387 KM (radovi na objektu „Nova zgrada“, zgradi za nepokretne i polupokretne korisnike i zgradi „Budućnost“ i dr.) i ostali pomoćni građevinski objekti 89.383 KM. Smanjenje na poziciji građevinskih objekata je izvršeno za obračunatu amortizaciju u 2020. godini u iznosu 75.407 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su 247.819 KM (nabavne vrijednosti 843.042 KM; ispravke vrijednosti 595.223 KM), a čine ih: uredska oprema (računari, printeri i ostala uredska oprema), oprema za grijanje i održavanje prostorija, telefonska centrala, oprema za obradu zemljišta, telefonska centrala i uređaji i ostala postrojenja i oprema. Vrijednosti postrojenja i opreme nabavljene u 2020. godini iznosi 25.771 KM i odnosi se na nabavku: postrojenja i opreme, računara, printera i ostale uredske opreme, opreme za grijanje i održavanje prostorija i opreme za druge djelatnosti. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2020. godini 47.777 KM. Također, otpisano je u toku 2020. godine 20.642 KM opreme koje zastarjela i nije za upotrebu.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su 142.450 KM (nabavne vrijednosti 313.322 KM; ispravke vrijednosti 170.872 KM), a čine ih namještaj za opremanje stambenih prostora i ostalog inventara i namještaja. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu 5.124 KM odnosi se na nabavku namještaja za opremanje stambenih prostora u kojima su smješteni korisnici i ostalog inventara i namještaja. Smanjenje na poziciji alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2020. godini 24.887 KM. Izvršen je otpis neupotrebljivog i zastarjelog namještaja u iznosu 5.234 KM.

Transportna sredstva iskazana su 205.783 KM (nabavne vrijednosti 495.800 KM; ispravke vrijednosti 290.017 KM), a čine ih sanitetska i putničkog vozila i automobilska prikolica. Povećanje vrijednosti u 2020. godini u iznosu od 44.460 KM odnosi se na nabavku jednog višenamjenskog motornog vozila (Caddy). Smanjenje na poziciji transportnih sredstava, izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2020. godini 29.347 KM.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu 248.518 KM koja se najvećim dijelom odnose na radove zgrade “Budućnost” i drugih objekata i na investicije u toku 71.196 KM (vanjsko uređenje prostora, elektro instalacije i dr.).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa primjenom godišnjih stopa amortizacije koje priznaje Zakon o porezu na dobit u trošak perioda. Pravilnikom o računovodstvenim politikama definisan je način obračuna amortizacije u skladu sa MRS 16– Nekretnine, postrojenja i oprema.

U septembru 2020. godine vršeno je preispitivanje korištenih amortizacijskih stopa stalnih sredstava koji podliježu amortizaciji, odnosno preispitivanje preostalog vijeka trajanja nekretnina. Naime, Upravni odbor je 28. 9. 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju manjih stopa amortizacije za stalna sredstva koja podliježu amortizaciji, sa primjenom za 2020. godinu. Utvrđeno je da Zavod koristi različite amortizacijske stope za nekretnine u rasponu od 1,3% do 5%, za opremu od 12,5% do 20%, uređaje 14,3%-20%, računarsku opremu 33,33% i namještaj od 11% do 13%.

Procjena vrijednosti umanjena sredstava

Na kraju svakog izvještajnog perioda, subjekt procjenjuje ima li ikakvih indicija da je vrijednost neke imovine umanjena. Ako takve indicije postoje, subjekt je dužan da izvrši formalnu procjenu nadoknadivog iznosa. Zavod je tokom i na kraju 2020. godine utvrdio da nema indicija da bi vrijednost neke imovinske stavke bila umanjena. Većina objekata u Zavodu je u proteklim godinama bila obnovljena, adaptirana i prilagođena propisanim standardima i u skladu sa tim odlukom Upravnog odbora od 28. 9. 2020. godine izvršena je interna procjena vrijednosti imovine i utvrđene su nove stope amortizacije. Popisna komisija u provođenju redovnog godišnjeg popisa na kraju 2020. godine, utvrdila

je da nema fizičkog oštećenja u imovini, da imovina nije zastarjela i da nema drugih internih informacija za umanjenje vrijednosti imovine.

Vlasništvo nad nekretninama

Zavod vodi pomoćnu knjigu stalnih sredstava, a sačinjen je i registar nekretnina, u kojem su iskazali podaci o ukupnom broju nekretnina sa kojima raspolaže Zavod, kao i status vlasništva. Uvidom u registar nekretnina, Zavod ima pravo raspolaganja i korištenja nad najvećim brojem objekata Zavoda, a vlasništvo nad objektima i stanovima kupljenim za smještaj korisnika Zavoda (zemljišno-knjižni izvadci). Zavod ima i trajno pravo korištenja zemljišta, a Općina Fojnica pravo raspolaganja.

Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH osnovani su Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići i Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin čiji je osnivač Parlament FBiH. S obzirom na to da je do 1994. godine postojao jedan Zavod, Rješenjem federalnog ministra rada i socijalne politike¹⁴ imenovana je Komisija za izradu Diobnog bilansa između ova dva Zavoda koju čine po dva predstavnika ova dva Zavoda i jedan predstavnik Ministarstva, koji je ujedno predsjednik Komisije. Zadatak Komisije bio je da, u skladu sa važećim propisima, utvrdi kriterije diobe i provede postupak izrade Diobnog bilansa između ova dva Zavoda, te sa izvještajem o svom radu, predloži dalje postupanje Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike. U Zapisniku sa sastanka Komisije od 26. 4. 2016. godine, navedeno je da su ova dva Zavoda fizički odvojena i da se tačno zna šta koristi koji Zavod (pokretnu i nepokretnu imovinu, uposlenike i dr.), ali je sporna procijenjena vrijednost imovine koja bi se unijela u početni kapital, zbog čega je neophodno tražiti angažovanje procjenitelja odnosno vještaka građevinske ili ekonomske struke kako bi se izvršila procjena imovine koja bi se unijela kao početni kapital Zavoda. Prema navodima u Zapisniku, Komisija nije raspolagala sa dokumentacijom iz koje je vidljivo trenutno stanje Zavoda (posebno brisanje starog Zavoda iz Registra). Zaključeno je da treba pripremiti svu raspoloživu dokumentaciju kojom se dokazuje činjenično stanje Zavoda, kako bi se kroz važeće propise mogao izvesti konačan stav Komisije o statusu Zavoda. Također, zaključeno je da se nadležnim tijelima upravljanja i nadzora oba Zavoda uputi akt o prijedlogu Komisije za angažovanje vještaka za procjenu vrijednosti imovine koja bi se unijela kao početni kapitala oba zavoda. Komisija je 26. 4. 2017. godine uputila prijedlog Zavodima za angažovanje vještaka za procjenu vrijednosti imovine, koji se treba delegirati organima upravljanja i nadzora u cilju daljnjih aktivnosti na angažovanju vještaka. Do dana sačinjavanja ovog Izvještaja, nadležna tijela upravljanja i nadzora nisu poduzeli radnje po tom Zapisniku komisije. Također, Komisija je 20. 12. 2017. godine sačinila Izvještaj o radu u kome je navedeno da nakon tačnog utvrđivanja i usaglašavanja popisa sredstava između zavoda, dala preporuku da Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin izvrši isknjižavanje imovine Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Bakovići, koja se vodi u vanbilansnoj evidenciji. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je zatražilo od oba zavoda dopisom od 12. 8. 2020. godine, a u cilju rješavanja pitanja diobenog bilansa, sljedeće podatke : popis nekretnina oba zavoda na 30. 6. 2020. godine (upis u zemljišne knjige odnosno katastar nekretnina, pravo vlasništva, površine nekretnina i dr.); popis imovine u vanbilansnim evidencijama Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin, a koja se odnosi na imovinu Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Bakovići i kopiju registra nekretnina Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica u Fojnici odnosno zajedničkog registar nekretnina prije razdvajanja zavoda. Zavod je dostavio tražene podatke Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike. Do obavljanja konačne revizije nemamo informacije o daljim aktivnostima na rješavanju pitanja diobenog bilansa.

Preporuka:

- ***u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin okončati aktivnosti na izradi diobene bilanse, kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže Zavod.***

¹⁴ Rješenje broj 05-35/3-2154/15 od 18.09.2015. godine

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Zalihe su iskazane u tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
ZALIHE	266.157	217.986
Sirovine i materijal	264.802	209.131
Roba	1.355	8.855

Zalihe sirovina i materijala sastoje se pretežno od prehrambenih proizvoda (98.155 KM), ogrijeva ugljena i drva (63.862 KM) i drugog potrošnog materijala (46.320 KM). Nabavka sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i auto guma vrednuju se po stvarnim cijenama, odnosno po trošku nabave. Troškovi zaliha – razduženje, priznaju se i iskazuju na osnovu prosječne ponderisane cijene. Troškovi zaliha sitnog inventara iskazuju se metodom 100% otpisa u skladu sa Računovodstvenim politikama.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura novčanih sredstava prikazana je u tabeli:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	2.006.303	3.021.145
Transakcijski računi u domaćoj valuti	1.492.085	2.573.964
Transakcijski računi u stranoj valuti	513.199	446.501
Blagajna u domaćoj valuti	1.019	680

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su na 31. 12. 2020. godine u iznosu od 2.006.303 KM i manji su za 1.014.842 KM u odnosu na prethodnu godinu. Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovne banke i u blagajni. Transakcijski račun u zemlji otvoren je kod UniCredit banke na osnovu ugovora zaključenog u 2020. godini nakon provedenog postupka javne nabavke. Blagajnički maksimum regulisan je Odlukom direktora iz 2015. godine i iznosi 2.000 KM.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća kratkoročna potraživanja:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	683.243	565.896
Kratkoročna potraživanja	683.243	565.896
Potraživanja od prodaje	588.369	532.587
Druga kratkoročna potraživanja	94.874	33.309

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu 588.369 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 55.782 KM.

Potraživanja od prodaje se odnose na potraživanja od pružanja usluga smještaja korisnika 486.628 KM, potraživanja po osnovu pružanja zdravstvenih usluga korisnicima 78.786 KM, potraživanja od drugih usluga smještaja 21.148 KM i potraživanja od prodaje na odgodu plaćanja 1.808 KM .

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je slijedeća:

Konto	do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 180 dana	181 do 365 dana	366 i više dana	Ukupno
Potraživanja	337.984	130.376	63.743	37.821	18.445	588.369

Na osnovu prezentirane strukture potraživanja iskazanih po ročnosti, konstatovali smo da Zavod ima potraživanja starijih od godinu dana u iznosu 18.445 KM koja se odnose na potraživanja prema Centru za socijalni rad Goražde. Pravilnikom o načinu i rokovima naplate potraživanja u Zavodu, uređen je postupak i način ostvarivanja potraživanja u slučaju neispunjenja ili neblagovremenog ispunjenja obaveza koje pravna ili fizička lica imaju prema Zavodu. U skladu sa Pravilnikom, Zavod je upućivao opomene kojim se poziva da se u roku od 30 dana po prijemu obavijesti izvrši plaćanje dugovanja, u suprotnom će se pokrenuti tužba za naplatu kod nadležnog suda. Prema dostavljenim podacima, Zavod je pokrenuo nekoliko tužbi radi naplate dugovanja od kupaca. Računovodstvenim politikama Zavoda, definisano je kada i na koji način se vrši prenos na ispravku vrijednosti potraživanja (ukoliko je pokrenut sudski spor), s tim da na 31. 12. 2020. godine nije bilo evidentiranih sumnjivih i spornih potraživanja, iako su pokrenuti sudski sporovi iz ranijih godina po osnovu potraživanja od kupaca.

Potraživanja od pružanja usluga smještaja korisnika se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Centra za socijalni rad Zeničko dobojskog kantona 156.821 KM (koja nisu starija od 60 dana), Centra za socijalni rad Goražde 72.058 KM (od kojih je 18.445 KM potraživanja starija od 365 dana), Centra za socijalni rad Sarajevskog kantona 48.685 KM (koja nisu starija od 30 dana).

U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zavod je poslao konfirmacije salda dužnicima na 31.12. 2020. godine koje su najvećim dijelom i potvrđene od strane dužnika. Konfirmacije koje nisu potvrđene odnose se na fizička lica.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 94.874 KM i odnose se potraživanja od državnih organa i institucija 86.527 KM i ostala potraživanja 8.347 KM (potraživanja za dospjele a neuplaćene participacije korisnika u smještaju). Iznos od 86.527 KM odnosi se na potraživanja od Fonda za zapošljavanje 54.960 KM; potraživanja od drugih tijela i institucija (penzije) 16.885 KM i potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje 14.682 KM. Ova potraživanja nisu usaglašena putem izvoda otvorenih stavki.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je za većinu uzorkom obuhvaćenih potraživanja, uručene su opomene pred tužbu.

Preporuka:

- **nastaviti poduzimati sve zakonom propisane mjere u cilju naplate potraživanja od kupaca.**

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019
KAPITAL	5.779.590	5.779.416
Osnovni kapital	1.258.155	1.258.155
Statutarne i druge rezerve	3.880.813	0
Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici	640.448	662.954
Neraspoređena dobit ranijih godina	0	3.831.436
Neraspoređena dobit izvještajne godine	174	26.871

Osnovni kapital evidentiran je u knjigama u iznosu od 1.258.155 KM, a nije registrovan u sudu. Prema posljednjem Aktuelnom izvodu iz sudskog registra od 1. 9. 2009. godine, vrijednost upisanog kapitala iskazana je u iznosu od 0,00 KM, učešće u kapitalu također iznosi 0%, a osnivač je Parlament FBiH.

Revalorizacione rezerve u iznosu od 640.448 KM odnose se na vrijednost zemljišta 298.911 KM; upravne zgrade 36.056 KM i osnovni objekti 306.480 KM. Iste su manje u odnosu na prethodnu godinu za 22.506 KM koje se odnose na amortizaciju na revalorizacione vrijednosti stalnih sredstava.

Neraspoređena dobit ranijeg perioda u iznosu od 3.858.307 KM odnosi se na iskazanu dobit u finansijskim izvještajima Zavoda u ranijim godinama. Međutim, Upravni odbor Zavoda je 19. 2. 2021. godine donio Odluku za raspoređivanje neraspoređene dobiti ranijeg perioda u iznosu 3.880.812 KM na poziciju **statutarne i druge rezerve Zavoda** (rezerve iz dobiti 2.934.600 KM i rezerve iz kapitalne dobiti 946.212 KM), što je knjigovodstveno evidentirano sa 31. 12. 2020. godine. Naime, prema članu 48. Pravila Zavoda, mogu se osnovati statutarne rezerve po ostvarenoj dobiti po godišnjem obračunu

u procentu te dobiti koje odredi osnivač, ali nam nije prezentovana odluka osnivača o procentu ostvaren e dobiti koja se izdvaja u statutarne rezerve..

Preporuka:

- **uskладiti iskazani osnovni kapital Zavoda u poslovnim knjigama sa osnovnim kapitalom iskazanim u sudskom registru.**

7.2.4 Obaveze i razgraničenja

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze i razgraničenja u iznosu od 2.269.872 KM.

Strukturu obaveza i razgraničenja dajemo u sljedećem pregledu:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	2.269.872	2.093.874
Kratkoročne obaveze	644.191	417.498
Obaveze iz poslovanja	305.382	149.368
Obaveze za plaće i ostala primanja	303.446	231.212
Druge obaveze	35.363	36.918
Pasivna vremenska razgraničenja	1.625.682	1.676.376

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 644.191 KM i obuhvataju obaveze iz poslovanja, obaveze za plaće i ostala primanja i druge obaveze.

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji. Najznačajniji dobavljači koji učestvuju u ukupnom saldu na 31. 12. 2020. godine su: Nikodil d.o.o. Kiseljak za izvršene radove na zgradi „Budućnost“ u iznosu od 96.895 KM, MGM Farm d.o.o. Kakanj za isporučene lijekove u iznosu od 48.266 KM, Pero d.o.o. Zenica za isporučeno drvo za ogrjev 21.107 KM, Ekostan d.o.o. Fojnica za isporučeno svježe meso u iznosu od 23.208 KM itd. Nabavka radova i roba od spomenutih dobavljača izvršena je u skladu sa ugovorima zaključenim po provedenom postupku javne nabavke.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih osobnih primanja odnose se na neisplaćene plaće i naknade za decembar 2020. godine.

Druge obaveze se najvećim dijelom odnose na obustave na plate zaposlenika obračunatih za mjesec decembar 2020. godine u iznosu od 22.913 KM.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.625.681 KM i obuhvataju odložene prihode za donirana stalna sredstva u iznosu od 1.492.801 KM, odložene prihode od donacija tekućih sredstava u iznosu od 124.067 KM i odgođene ostale prihode 1.105 KM.

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Zavoda je 14. 12. 2020. godine donio Odluku o obavljanju redovnog godišnjeg popisa na 31. 12. 2020. godine, kojom su imenovane komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, komisija za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja i komisija za popis zaliha. Izvještaj Centralne popisne komisije je usvojen 12. 2. 2021. godine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije u izvještaju Komisije za popis stalnih sredstava, konstatovano je da je Komisija obišla radne jedinice u krugu i van kruga Zavoda. Izvještaj ne sadrži strukturu stalnih sredstava, kao ni finansijske pokazatelje o vrijednosti stalnih sredstava. Također, Komisija za popis stalnih sredstava nije sačinila popisnu listu stalnih sredstava, već je na Predpopisnoj listi stalnih sredstava koju je odštampalo računovodstvo, a na kojoj su dati inventurni brojevi, nazivi stalnog sredstva i nabavna vrijednost stalnog sredstva, upisala samo broj nađenih stalnih sredstava (stvarni popis) i prijedlog za otpis. U predpopisnim listama stalnih sredstava nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem na 31. 12. 2020. godine, iz kojih bi se mogli konstatovati utvrđeni viškovi i manjkovi na stalnim sredstvima.

Nakon izvršenog popisa, komisija je ustanovila da je određen broj stalnih sredstava i sitnog inventara dotrajavao, polomljen, pokvaren i kao takav neupotrebljiv. Također Komisija za prijem donirane robe i za otpis materijalnih vrijednosti (koja kontinuirano obavlja zadate poslove) je 31. 7. 2020. godine predložila otpis stalnih sredstava utvrđen prilikom rekonstrukcije zgrade „Budućnost“. Stoga je u toku 2020. godine izvršeno ukupno isknjiženje i rashodovanje stalnih sredstava preostale vrijednosti 0.00 KM (NV 25.875 KM i IV 25.875 KM) i sitnog inventara sadašnje vrijednosti 0,00 KM (nabavne i ispravke vrijednosti 9.403 KM). Naglašavamo, da je izvršeno isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz knjigovodstvenih evidencija, iako je trebalo evidentirati na poziciju „van upotrebe“ dok se ne izvrši uklanjanje stalnih sredstava iz Zavoda, a na osnovu sačinjenog Zapisnika Komisije.

U Izvještaju o popisu novčanih sredstava, potraživanja i obaveza navedena su konta kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja i njihova stanja na 31. 12. 2020. godine u zbirnim iznosima. Uz Izvještaj o popisu priložen je prometni list na kojem su naznačeni usaglašeni IOS-i sa najvećim brojem dobavljača. Komisija nije utvrdila stvarno stanje kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja u cijelosti, niti je sačinila popisne liste stalnih sredstava u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. U Izvještaju o popisu novčanih sredstava nije iskazana zatečena gotovina u blagajni po naznačenim apoenima.

Popis stalnih sredstava i obaveza nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu utvrđivanja stvarnog stanja svih obaveza te sačinjavanja popisnih lista stalnih sredstava na osnovu kojih bi se moglo izvršiti usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim.

Preporuka:

- ***popisom utvrditi stvarno stanje svih obaveza, te sačiniti popisne liste stalnih sredstava na osnovu kojih se može izvršiti usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 287.290 KM i ukupne novčane isplate od 1.302.131 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom. Gotovina na početku godine iznosila je 3.021.145 KM, a na kraju godine 2.006.304 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa MRS-om 7 – Izvještaj o novčanom toku, indirektnom metodom pri čemu su prikazani novčani tokovi iz različitih vrsta aktivnosti (poslovnih, ulagačkih i finansijskih).

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama na kapitalu za 2020. godinu sačinjeno je u skladu sa važećim propisima, pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene sa vrijednostima u Bilansi stanja i Bilansi uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Zavod je sačinio Bilješke uz finansijske izvještaje, kao što je i obaveza u skladu sa MRS-u 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja. Zbog nemogućnosti prenosa sačinjenih bilješki u propisani obrazac „Bilješke“ uz godišnji obračun za 2020. godinu, obrazac „Bilješke“ nije predat nadležnim organima kao sastavni dio godišnjeg obračuna Zavoda za 2020. godinu.

8. JAVNE NABAVKE

Zavod je donio Plan javnih nabavki za 2020. godinu 22. 11. 2019. godine, uz saglasnost Upravnog odbora. U toku godine, Plan javnih nabavki mijenjao se tri puta¹⁵, te su na kraju javne nabave planirane u vrijednosti od 3.983.292 KM (bez PDV-a)¹⁶. Prema prezentiranim podacima, Zavod je proveo 46 postupka javnih nabava i zaključio ugovore u vrijednosti od 2.849.652 KM, i to 19 otvorenih postupaka (2.413.530 KM), tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (52.719 KM), sedam konkurentskih zahtjeva (80.769 KM), 17 direktnih sporazuma (102.166), četiri nabavke iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama (105.132 KM), te šest u skladu sa izuzećem od primjene Zakona o javnim nabavkama (95.337 KM). Metodom uzorka obuhvaćena su četiri otvorena postupka u ukupnom iznosu 908.558 KM – nabavka hrane, pića, duhana i srodnih proizvoda podijeljena na lotove (revidirane nabavke svježeg mesa, voća, povrća i srodnih proizvoda, šećera i pića, duhana i srodnih proizvoda; radovi na zgradi „Budućnost“; nabavka farmaceutskih proizvoda podijeljena na lotove (revidirane nabavke lijekova za genitourinarni sistem i hormona i lijekova za živčani sistem i osjetilne organe) i nabavka vozila (38.000 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u iznosu od 49.129 KM – usluge održavanja informacionog sistema za uspostavu baze podataka o korisnicima usluga Zavoda i dodatni radovi na zgradi „Budućnost“, dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 35.884 KM – nabavka nafte i benzina i naftnih proizvoda i nabavka toplovodnog kotla, jedan postupak nabavke proveden po Aneksu dva, dio B u iznosu od 92.142 KM – nabavka usluga u području zdravstva i fizička zaštita ljudi i imovine i 10 direktnih postupaka (24.410 KM).

Zavod je Odlukom direktora u novembru 2019. godine pokrenuo **otvoreni postupak nabavke hrane, pića, duhana i srodnih proizvoda** koji se sastoji iz 13 LOT-ova ukupne planirane vrijednosti 466.830 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 20 potencijalnih ponuđača od kojih je pet dostavilo ponudu. Nakon ocjene kvalificiranosti ponuđača kao i ponuđenih cijena zaključeni su ugovori sa firmom „Ekostan“ d.o.o. Fojnica za nabavku svježeg mesa, mesnih prerađevina, mlinarskih proizvoda i škrobnih proizvoda, sa firmom TC DC „Sarajevo“ za nabavku voća, povrća i životinjskih i biljnih ulja, šećera, tjestenine, začina, pića i duhana, sa firmom „Gold Mignon“ d.o.o. Sarajevo za nabavku raznih drugih prehrambenih proizvoda i sa firmom Sprind d.o.o. Sarajevo za nabavku kruha i peciva. Ukupna vrijednost sklopljenih ugovora iznosi 372.246 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Odlukom direktora Zavoda od 5. 3. 2020. godine pokrenut **otvoreni postupak za nabavke radova na zgradi „Budućnost“**. Nakon sačinjenog zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda od 15. 4. 2020. godine komisija je dala prijedlog za najbolje ocjenjenog ponuđača „VH-Gradnja“ d.o.o Fojnica. Odlukom direktora o izboru najpovoljnije ponude u ovom postupku javne nabavke od 15. 4. 2020. godine izabran je ponuđač „VH - Gradnja“ d.o.o. Fojnica. Na ovu odluku izjavljena žalba od ponuđača „Nikodil“, d.o.o. Kiseljak predstavnik grupe ponuđača („Nikodil“ d.o.o. Kiseljak, „Alprom“ d.o.o. Kiseljak i „Sopa“ d.o.o. Posušje) 23. 4. 2020. godine upućena Zavodu i Uredu za razmatranje žalbi BiH. U vezi ove žalbe, Komisija je sačinila Zapisnik o pregledu i ocjeni navoda iz žalbe 27. 4. 2020. godine u kojem se navodi da uložena žalba opravdana i da je treba prihvatiti, u dijelu nezadovoljavanja kriterija tehničke i profesionalne sposobnosti u postupku nabavke ponuđača „VH - Gradnja“ d.o.o. Fojnica. Prema ovome zapisniku komisija je dala prijedlog da ponuda „VH- Gradnja“ d.o.o. Fojnica nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije i da se prihvati ponuda ponuđača „Nikodil“ d.o.o. U vezi istog, direktor je donio odluku 27. 4. 2020. godine kojom se za najprihvatljiviju ponudu izabrana ponuda ponuđača „Nikodil“ d.o.o. Kiseljak. Advokatski ured Zlatana Alagića, koji predstavlja ponuđača VH- Gradnja“ d.o.o Fojnica, je 7. 5. 2020. uputio žalbu na Zapisnik o pregledu i ocjeni navoda iz žalbe 27. 4. 2020. godine i na Odluku od 27. 4. 2020. godine o izboru najpovoljnijeg ponuđača Nikodil“ d.o.o. Kiseljak. Zbog ove žalbe, direktor Zavoda donosi odluku o obustavi postupka javne nabavke radovi na zgradi „Budućnost“ Zavoda 12. 5. 2020. godine. Dana 2. 6. 2020. godine Advokatski ured Zlatana Alagića je poslao obavijest da žalitelj „VH - Gradnja“ d.o.o Fojnica odustao i povukao ranije navedenu tužbu. U vezi sa tim, Ured za razmatranje žalbi BiH je 11. 6. 2020.

¹⁵ Prva izmjena i dopuna plana bila je u aprilu 2020. godine, druga u junu 2020. godine, a treća u julu 2020. godine

¹⁶ U daljem dijelu teksta sve nabavke su date u iznosima bez PDV-a.

godine donio Zaključak kojim se obustavlja postupak pokrenut po žalbi „VH - Gradnja“ d.o.o Fojnica, zbog odustajanja „VH - Gradnja“ d.o.o Fojnica od žalbe. Zavod je zaključio ugovor za radove na zgradi „Budućnost“ 8. 6. 2020. godine sa ponuđača Nikodil“ d.o.o. Kiseljak predstavnik grupe ponuđača u iznosu 442.754 KM bez PDV-a odnosno 518.023 KM sa PDV-om.

U vezi sa prethodno navedenom javnom nabavkom, proveden je i **pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku dodatnih radova na zgradi „Budućnost“**. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Odlukom direktora Zavoda pokrenut pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku dodatnih radova na zgradi „Budućnost“ koje nije bilo moguće predvidjeti prvobitnim projektom. Nakon provedene procedure nabavke, zaključen je 7. 10. 2020. godine, ugovor sa ponuđačem Nikodil“ d.o.o. Kiseljak predstavnik grupe ponuđača u vrijednosti 44.513 KM bez PDV-a odnosno 52.081 KM sa PDV-om.

Uvidom u uzorkovane postupke nisu utvrđene nepravilnosti.

9. SUDSKI SPOROVİ

Prema podacima nadležne službe, protiv Zavoda nisu podignute tužbe od trećih lica.

Zavod je pokrenuo četiri sudska sporova protiv trećih osoba, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 52.726 KM, zbog neizmirenih obaveza za izvršene usluge. Za tri postupka donesene su pravosnažne sudske presude u ukupnom iznosu od 51.656 KM, a za jedan predmet je postignuta sudska nagodba.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 20. 9. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru su data obrazloženja po datim preporukama koja se odnose na: Pravilnik o internim kontrolama, realizaciju individualnih planova i dostavljanje izvještaja nadležnim centrima za socijalni rad, sistematizaciju i popunjavanje odgovarajućeg stručnog kadra, sačinjavanje planova usmjerenih na osobu i individualnih planova usluga, sačinjavanja internih procedure u vezi donošenja jedinstvene metodologije planiranja finansijskog plana i izvještavanja, utvrđivanje cijena usluga primarne zdravstvene zaštite, zaključivanje ugovora za prodaju proizvoda, isplatu toplog obroka, diobeni bilans, naplatu potraživanja, usklađivanje osnovnog kapitala i popis stalnih sredstava i obaveza. Također, u komentaru je skrenuta pažnja na tehničke greške koje se odnose na datum imenovanja Upravnog odbora i iznose iskazane na u tabeli rashoda na 31. 12. 2019. godine, te iskazane troškove na poziciji plaća, ostalih primanja naknada zaposlenih i troškova neproizvodnih usluga, što je ispravljeno u konačnom tekstu Izvještaja.

Prihvaćena su obrazloženja sa dostavljenom dokumentacijom, u dijelu: izrade individualnih planova usluga za korisnike u skladu sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH; isplate toplog obroka koji je sveden u zakonski propisan iznos (1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku) i oprihodovanih novčanih sredstava, doznačenih od Općine Fojnica za poticanje razvoja biljne proizvodnje, što je ugrađeno u konačan tekst Izvještaja.

Za ostala navedena obrazloženja u komentaru istaknuto je da će se poduzeti aktivnosti na realizaciji preporuka a koja se odnose na:

- Pravilnik o internim kontrolama u koji će ugraditi komponente COSO modela, sačiniti strategiju upravljanja najvažnijim rizicima i mapu procesa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;

- popunjavanje odgovarajućeg stručnog kadra, koje zavisi od finansijskih sredstava što je glavna prepreka u potpunoj implementaciji Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH;
- pitanja sačinjavanja i usvajanja jedinstvene metodologije planiranja finansijskog plana i metoda praćenja realizacije planiranih aktivnosti, gdje će Zavod u narednom periodu donijeti ovaj interni akt oslanjajući se na praksu planiranja kod privrednih društava i budžetskih korisnika;
- diobeni bilans za čije okončanje je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike imenovalo komisiju, koja će na inicijativu Zavoda zajedno sa Zavodom Drin provesti dalje aktivnosti u vezi završetka procedure podjele imovine i evidentiranja u knjigovodstvenim evidencijama, čime će se riješiti neusklađenost osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim knjigama i upisanog kapitala u sudskom registru;
- nenaplaćena potraživanja za koja će Zavod nastaviti aktivnosti na njihovoj naplati;
- popis imovine i obaveza, Zavod će donijeti Pravilnik o popisu imovine i obaveza usaglašen sa novim zakonom o računovodstvu i reviziji, kojim će utvrditi način imenovanja komisija, centralne popisne komisije, sačinjavanja elaborata o popisu i procedure osvajanju izvještaja o popisu.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Meliha Baručija – voditeljica tima

Belma Đulić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.152.898	4.752.188
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	4.775.730	4.537.040
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	16.446	7.002
4	Ostali poslovni prihodi	360.722	208.146
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	5.184.204	4.744.586
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	1.019.812	884.593
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	3.581.308	3.188.926
4	Troškovi proizvodnih usluga	27.730	29.899
5	Amortizacija	193.106	255.152
6	Troškovi rezervisanja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	362.248	286.018
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	7.601
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	31.306	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	3.078	3.953
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	1.654	2.121
3	Pozitivne kursne razlike	1.434	1.832
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	1.450	994
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	0	0
3	Negativne kursne razlike	1.450	994
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	1.628	2.959
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	10.561
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	29.678	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	14.241	28.579
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	2.004
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	281	177
7	Naplaćena otpisana potraživanja	4.572	10.657
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	12.388	15.741
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	2.080	29.513
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	1.000
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	72	48
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	43	24.418
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	1.965	4.047
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	15.161	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	934
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	15.041	17.244
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	15.041	17.244
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	350	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	174	26.871
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	174	26.871
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	0	0
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	174	26.871
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	174	26.871
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)		
	a) vlasnicima matice		
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)		
	a) vlasnicima matice		
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	129	115
	- na bazi stanja krajem mjeseca	135	121

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Branko Stanić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravnog lica: Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići					
1	2 Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		3 Bruto	4 Ispravka vrijednosti	5 NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	10.737.014	5.643.255	5.093.759	4.068.264
1	Nematerijalna sredstva	87.994	72.182	15.812	29.573
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	10.609.305	5.531.358	5.077.947	4.038.691
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	39.715	39.715	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	4.350.782	1.395.078	2.955.704	3.805.027
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.661.235	1.395.078	266.157	217.986
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	2.689.547	0	2.689.547	3.587.041
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	15.087.796	7.038.333	8.049.463	7.873.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	104.080		104.080	91.215
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	15.191.876	7.038.333	8.153.543	7.964.506
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)		5.779.590		5.779.417
1	Osnovni kapital		1.258.155		1.258.155
2	Upisani neplaćeni kapital		0		0
3	Emisiona premija		0		0
4	Rezerve		3.880.813		0
5	Revalorizacione rezerve		640.448		663.954
6	Nerealizovani dobiti		0		0
7	Nerealizovani gubici		0		0
8	Neraspoređena dobit		174		3.858.308
9	Gubitak do visine kapitala		0		0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0		0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA		0		0
	C) DUGOROČNE OBAVEZE		0		0
417.498	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)		644.191		417.498
1	Kratkoročne finansijske obaveze		0		0
2	Obaveze iz poslovanja		305.382		149.368
3	Obaveze iz specifičnih poslova		0		0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih		303.446		231.212
7	Druge obaveze		35.363		36.918
8	Obaveze za porez na dobit		0		0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		1.625.682		1.676.376
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)		8.049.463		7.873.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva		104.080		91.215
	UKUPNO PASIVA (I+II)		8.153.543		7.964.506

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Branko Stanić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		174	26.871
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	13.761	11.511
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	179.345	243.641
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	80.528	95.199
9	Ukupno (od 2 do 8)		273.634	350.351
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	-48.172	-24.789
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	-55.782	-11.575
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	-61.565	-2.058
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	0	0
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	159.015	62.420
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	70.679	-45.139
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	-50.693	-63.985
17	Ukupno (od 10 do 16)		13.482	-85.126
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		287.290	292.096
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)	0	15.041	19.248
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0	2.004
23	Prilivi iz osnova kamata	0	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	0	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	15.041	17.244
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)	0	1.317.172	907.498
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	0	1.317.172	907.498
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		1.302.131	888.250
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		0	0
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	-
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		287.290	292.096
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		1.302.131	888.250

49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		1.014.841	596.154
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		3.021.145	3.617.299
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		2.006.304	3.021.145

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

**Direktor
Branko Stanić**

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine
Naziv pravnog lica: Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG ZAVODA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	1.258.155	708.308	0	0	3.786.083	5.752.546	0	5.752.546
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	1.258.155	708.308	0	0	3.786.083	5.752.546	0	5.752.546
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	-1	0	0	0	-45.354	0	-45.354
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	26.871	26.871	0	26.871
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	45.354	45.354	0	45.354
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-1	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	1.258.155	662.954	0	0	3.858.308	5.779.417	0	5.779.417
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	1.258.155	662.954	0	0	3.858.308	5.779.417	0	5.779.417
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	-22.506	0	0	0	-22.506	0	-22.506
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	174	174	0	174
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	22.505	22.505	0	22.505
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	3.880.813	3.880.813	0	3.880.813
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	3.880.813	0	3.880.813	0	3.880.813

23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	1.258.155	640.448	0	3.880.813	174	5.779.590	0	5.779.590
---	-----------	---------	---	-----------	-----	-----------	---	-----------

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Branko Stanić